

הוראה ולמידה בעיר החכמה MOOC באוריינות דיגיטלית

על מה מדובר?!

מהי השפה הבינלאומית במאה ה-21? "שפת הרשת" או "אוריינות דיגיטלית" היא השפה שצרכים להכיר כלל אזרחי העולם בעידן שלנו, ובפרט עובדי ההוראה הפוגשים את דור העתיד באופן יומיומי ומכינים אותו לחיים הבוגרים. השפה החדשה מורכבת מאוסף של מיומנויות הנחוצות לכל אזרח על מנת שיוכל להיות חלק מחברת המידע שלנו. בקורס המקוון "הוראה ולמידה בעיר החכמה" תפגשו את מאפייני השפה הייחודית הזו, ותתנסו במגוון כלים שיסייעו לכם לתקשר וליצור ברשת. קורס ייחודי זה הינו קורס מקוון, מרובה משתתפים, בלמידה עצמית, המבוסס על חווית למידה אינטראקטיבית ועצמאית בכל זמן ומכל מקום.

הקורס הוא פרי שיתוף פעולה של:

- עיריית באר שבע, אשר נבחרה על ידי ממשלת ישראל כפיילוט לאומי למיזם עיר דיגיטלית, בתחומי עיר חכמה וחינוך.
- מטח - המרכז לטכנולוגיה חינוכית.
- ד"ר דאג בלושו (Dr. Doug Belshaw), מומחה בינלאומי לאוריינות דיגיטלית.

מה תרוויחו מהלמידה ב-MOOC?

תפתחו ותשכללו את דפוסי החשיבה וכישורי האוריינות הדיגיטלית שלכם. תיצרו תוכן דיגיטלי ופעילויות הוראה ההולמים לעקרונות חינוכיים בעיר חכמה. תתנסו בראשית תהליך הפיתוח של זהות דיגיטלית. תיצרו קשרים עם קהילת מורים ברחבי הארץ במטרה לשתף ידע ולחשוב על שיתופי פעולה אפשריים.

מה נדרש מכם?

קורס זה מוכר לגמול השתלמות של 30 שעות במסגרת אופק חדש ועוז לתמורה. על מנת שתוכלו לקבל את הגמול עליכם להשלים לפחות 80% ממשיות הקורס ולבצע את משימת הסיכום.

הקורס מתחיל בתאריך 10.12.18 ומורכב מ-7 יחידות לימוד א-סינכרוניות, 3 מפגשים סינכרוניים ומשימת סיכום אותה יש להגיש עד ה- 24.03.19.

לאורך הקורס תתנסו באחד משלושה אתגרים לבחירה לפי העדפתכם האישית. אתגר זה ילווה אתכם מראשית הקורס ועד סופו:

אתגר הדיגיטל

באתגר זה תיצרו פריטים דיגיטליים מסוגים שונים. מסלול זה מיועד למי שמעוניין להכיר ולהתנסות בכלים דיגיטליים חדשים שתוכלו אח"כ לשלב בהוראה שלכם ולהפוך אותה למתקדמת וחדשנית.

אתגר הבלוג

באתגר זה תיצרו בלוג מקצועי שבו תפרסמו פוסטים הקשורים לתכני יחידות הלימוד בקורס. מסלול זה מיועד למי שמעוניין להתנסות בתהליך של פיתוח זהות דיגיטלית פעילה, אוהב להתבטא בכתב ורוצה ליצור לעצמו מקום שבו יוכל לבטא את קולו המקצועי.

אתגר האתר

באתגר זה תיצרו אתר מקצועי משלכם! הקורס ילווה אתכם בפיתוח האתר החל משלב התכנון, עיצוב האתר והפיכתו לממלכה הדיגיטלית המקצועית שלכם. מסלול זה מיועד למי שמעוניין לקחת את היכולות שלו לשלב הבא, וליצור לעצמו מימד שישירת אותו בעבודה היומיומית בכיתה ובפיתוח המקצועי האישי גם יחד.

חשוב להדגיש כי תכני הלימוד זהים לכל האתגרים, וההבדלים ביניהם באים לידי ביטוי ברמת ההשקעה והמורכבות אליהן תשאפו בכל אחד מהאתגרים.

איך מעריכים אתכם?

- לאורך הקורס תבצעו משימות שהמערכת תסמן עבורכם שביצעתם או שתידרשו לסמן באופן עצמאי.
- במחצית הקורס תבקשו לעבור מבדק קצר שיתבסס על הנלמד ביחידות הקודמות.
- בסוף הקורס כל המשימות שביצעתם במסגרת האתגר שבחרתם, יתחברו לתלקיט אישי שיועךך בהערכת עמיתים.
- הלמידה בקורס כוללת צפייה בסרטונים, הפעלת לומדות אינטראקטיביות, קריאה וכתובה בפורומים, יצירת מילון מונחים שיתופי ועוד. על כל פעולה שתבצעו בקורס תקבלו אוטומטית ניקוד נוסף מהמערכת. ככל שתשקיעו ותהיו פעילים בתהליך כך תוכלו לצבור יותר נקודות ולהתקדם בשלבים. בסוף הקורס נראה מי יהיו אלופי האלופים, תותחי העל של עולם האוריינות הדיגיטלית שיזכו בתהילת עולם ובתג דיגיטלי חדש ונוצץ! כל אלו ירכיבו את ציונכם הסופי בקורס!

מה לומדים בכל יחידה בקורס?

היכרות

רגע לפני שנצלול למעמקי האוריינות הדיגיטלית, נקדיש זמן להיכרות אחד עם השני ולהיכרות עם סביבת הלמידה, דרישות הקורס ודרכי הלמידה. זאת במטרה להוביל אתכם להצלחה והשגת המטרות האישיות שלכם כלומדים.

ביחידה זו:

- נבין מה זה MOOC ואיך לומדים בקורס כזה.
- נכיר את סביבת ההשתלמות ומה נדרש מכם כדי להצליח בקורס.
- נכיר אחד את השני ונשתף בציפיות וחששות לקראת הלמידה בקורס.
- נקיים מפגש פתיחה סינכרוני (webinar) בתאריך 13.12.18 בין השעות 20:00-21:00.

מבוא לאוריינות וגיבוש זהות דיגיטלית

אוריינות דיגיטלית משמשת כיום ככרטיס כניסה לעולם המידע, ומאפשרת לנו לקחת חלק פעיל ושווה זכויות בחברה המקומית והגלובלית בה אנו חיים.

ביחידה זו:

- נבין מה זו אוריינות דיגיטלית ונתעמק בחשיבות שלה עבורנו כמורים, הורים ולומדים.
- נגלה עד כמה אנחנו דיגיטליים באמת.
- נכיר את המודל לאוריינות דיגיטלית עליו מבוסס קורס זה ואת ד"ר דאג בלושו, מחבר המודל ושותף לבניית הקורס, שילווה אותנו בכל יחידה ויאגור את דרך החשיבה שלנו על הנושא.
- ניצור "כרטיס ביקור" דיגיטלי מקצועי - נתנסה לראשונה בהצגה מקצועית שלנו ברשת.

איתור והערכת מידע

איתור והערכת מידע הם עיקר הפעילות שלנו בעולם הדיגיטלי. בין אם זה לחפש כתובת של מקום, מתכונים לבישול, מידע רפואי, מקומות בילוי או חדשות - בזכות החידושים הטכנולוגיים ובראשם האינטרנט כול המידע הזה עודד ועודד במין לנו בהינף אצבע על המקלדת או הטלפון הנייד. אבל מה קורה כשיש כל כך הרבה מידע, הרבה יותר ממה שאנחנו מסוגלים להתמודד איתו? איך נמנעים מהתחושה של חיפוש מחט בערימה של שחת? איך מוצאים ביעילות את המידע שמחפשים? איך נמנעים ממידע מוטא, מטעה מסולף או פשוט שקרי (fake news)?

ביחידה זו:

- נקבל טיפים לחיפוש יעיל של מידע ברשת.
- נבחן את היכולת שלנו להבחין בין אמת לזיוף בעזרת The Groovy Turing Test.
- נדבר על חשיבותה של הערכה ביקורתית לפריטי המידע שמגיעים אלינו.

יצירת תוכן דיגיטלי

הבסיס שעליו מושתתת כל אוריינות היא קריאה וכתובה. במקרה של אוריינות דיגיטלית הקריאה מתייחסת ליכולת שלנו להשתמש בכלים דיגיטליים כדי לצרוך בעזרתם מידע, ואילו הכתיבה מתייחסת ליכולת שלנו להשתמש בכלים אלו כדי ליצור מידע. אם אנחנו רוצים להיות אוריינים אמיתיים לא מספיק שנדע "לקרוא", עלינו ללמוד גם "לכתוב" במרחב הדיגיטלי.

ביחידה זו:

- נדבר על המיומנות של עיבוד וחיבור תכנים דיגיטליים לכדי תוכן חדש ומקורי.
- נתמקד ביכולת שלנו להיות יוצרים (ולא רק צרכנים) של תוכן דיגיטלי מקצועי ואיכותי.
- נכיר כלים דיגיטליים ליצירת תכנים דיגיטליים עבורנו ועבור התלמידים שלנו.
- נדבר על זכויות יוצרים ברשת: למה זה חשוב ואיך שומרים על זה?
- נקיים מפגש רשות סינכרוני (webinar) בתאריך 14.01.19 בין השעות 20:00-21:00 בנושא טרנדים מובילים בעולם ה-EdTech.

שימוש מקצועי ברשתות החברתיות

היבט חשוב אחר של אוריינות דיגיטלית הוא השימוש בכלים דיגיטליים לתקשורת עם אחרים. הרשתות החברתיות שנכנסו לחיינו לפני כ-15 שנים בלבד, הפכו לחלק מרכזי בדרכי התקשורת שלנו ואף יצבו אותן מחדש. הן הפכו לכיכר העיר החדשה - איפה ש"הכל קורה". לכן חשוב שנכיר אותן היטב, נבין את כוחן ונחשוב כיצד ניתן לרתום אותן למטרות חינוכיות.

ביחידה זו:

- נבדוק האם אתם "חיות רשת" (חברתית) נחקר מאפייני רשתות חברתיות שונות.
- נבחן כיצד הרשתות החברתיות יכולות לשרת את הצרכים המקצועיים שלנו.
- נדון ביתרונות של יצירת קהילת מורים מקוונת.

תקשורת ושיתופיות ברשת

אחד השינויים המשמעותיים שהכניסו האינטרנט והרשתות החברתיות הוא שיפור אדיר של היכולת שלנו לתקשר וליצור שיתופי פעולה עם אנשים שקרובים לנו וגם עם אנשים מהקצה השני של העולם. כיום אנחנו יכולים להגיע ליותר אנשים, להרחיב את מעגלי ההשפעה שלנו ולהתפתח מקצועית בדרכים חדשות. אך כדי שנוכל לעשות זאת בצורה טובה סוג התקשורת הזה מחייב אותנו גם לקוד התנהגות חדש ולהבנה של ההבדלים בין תקשורת פנים אל פנים ובין תקשורת דיגיטלית כמו למשל ההבדל בין אנחנו חייבים לדבר! לבין אנחנו חייבים לדבר! (:

ביחידה זו:

- נפגוש מנטורים וכוכבי רשת מעוררי השראה.
- נדבר על ניהול נכון של זהות דיגיטלית מקצועית.
- נעסוק בתרבות הרשת: שפת הרשת וקוד ההתנהגות המשתנה מסביבה לסביבה.
- נתייחס לביטוי עצמי באמצעים דיגיטליים תוך שמירה על גבולות השיתוף.
- ניצור ונשתף מידע מקצועי בפלטפורמה חברתית מקצועית.

סיכום ותכנון הצעדים הבאים

"לעולם אל תתייחס אל לימודיך כאל חובה, אלא כהזדמנות מעוררת קנאה ללמוד ולדעת את השפעתו המשחררת של היופי בתחום הרוח. לשם אושרך ולתועלת הקהילה שבתוכה תעבוד בעתיד". (אלברט איינשטיין)

תהליך הלמידה שלנו בקורס אמנם תם, אך לעולם לא נשלם. הרשת יכולה לשמש ככר פורה ואינסופי לפיתוח מקצועי בשלל כיוונים, ולעזור לנו לעמוד בקצב החידושים ולהיות תמיד בקדמת העשייה החינוכית.

ביחידה זו:

- נשוב איך ממשיכים מכאן- איך ממשיכים את התהליך שהתחיל בקורס זה?
- נדבר על הרעיון של למידה לאורך החיים (Lifelong Learning) כחלק מהתפתחות עצמית ומקצועית מתמשכת.
- נציע דרך להעצמה אישית (של מורים ותלמידים כאחד) דרך אחריות אזרחית-קהילתית.
- ניצור תשתית לקידום פרויקטים ויוזמות של שיתופי פעולה בין מורים ובתי ספר דרך הרשת בנושאים של מעורבות אזרחית וקהילתית.
- נקיים מפגש רשות סינכרוני (webinar) בתאריך 25.02.19 בין השעות 20:00-21:00. בנושא יזמות חינוכית.

משימת הסיכום:

נתבונן על התהליך הלמידה שעברנו ונסכם אותו. נתנסה בהערכת עמיתים.

משימת הסיכום היא אמנם חלק מחובות הקורס ומהקריטריונים לקבלת גמול ההשתלמות, אבל היא בעיקר תשקף לכם מה הספקתם לעשות בקורס כולו וכמה למדתם.

מעניין? רוצים להתחיל? קדימה!

